

Seminering av Highland cattle

Kor/kvigor kommer vanligen i brunst med ungefär 21 dygns intervall. Tiden kan variera lite mellan individer och tillfällen. Kon/kvigan bör semineras 12–24 timmar efter ”ståbrunst”, då är möjligheterna till dräktighet som störst.

Ståbrunst innebär att djuret står stilla när andra kor/stutar gör upphopp. När man har iakttagit ståbrunst är det dags att beställa seminering till nästkommande dag! Innan dess måste man ha kontaktat husdjursföreningens närmaste driftplats så att den spermados man vill använda finns där. Kontakten bör tas ungefär en månad innan man tänker sig att seminera.

Förutsättningen att lyckas med semin är ju att upptäcka brunsten. Vanligen är det ganska lätt om man tar för vana att morgon och kväll ta sig tid att titta på djuren en stund då de inte primärt är upptagna av att äta. Man upptäcker då rätt lätt beteenden som avviker från det vanliga. Om man även ser lätt uppsvällda yttre könsdelar och/eller slem från slidan och ev. på svansen, kan man vara rätt säker på att kon/kvigan är i brunst. Då är det bara att invänta ståbrunsten, som rätt ofta börjar med att det brunstiga djuret försöker hoppa på andra djur. Om det finns en stut bland korna är det oftast den som engagerar sig i uppvaktningen annars är det något hondjur (oftast bara ett) som blir involverat.

Tekniska hjälpmedel för att upptäcka när kon/kvigan står för upphopp finns i form av färgampuller som fästs på korset och ”utlöses” vid upphopp. Kan vara till hjälp om man inte har möjlighet att iaktta djuren fortlöpande eller när t ex mörker gör det besvärligt!

När husdjursteknikern kommer måste man ha anordnat så att djuret kan fixeras i en trång fålla så att semineringen kan ske. Det är bra att ta med en ”sällskapsdam” och stänga in tillsammans med den som skall semineras för att undvika lite av det stressmoment det är för djuret att bli avskilt från flocken. När husdjursteknikern är på plats är det en god idé att låta honom/henne titta på djuret innan spermadosen tinas för att få en bedömning om det är lämpligt att seminera. Om det då finns en blodblandad flytning har ägglossningen redan skett och det är för sent att seminera! Då får man ”börja om” och hålla uppsikt på djuret 19–20 dygn senare för att upptäcka nästa brunst. Spermados som tinats går inte att frysa in igen utan måste användas inom några minuter. Det är ganska förgärligt att den dyrt förvärvade spermadosen från en topptjur inte ens får en chans att fungera. I vart fall en av avelsgruppens ledamöter har erfarenheter av detta!